

نهمه گنه - د ۱۳۸۶ کال - د کب میاشت، او د عیسوی ۲۰۰۸ کال د مارچ میاشت

پیام تبریکه

هیات اجراییه مجلس موسسان نهضت فراگیر

دموکراسی و ترقی افغانستان

بمناسبت هشتم مارچ روز جهانی زن

خواهران و مادران عزیز:

مسرت داریم که بمناسبت هشتم مارچ روز جهانی زن بهترین تبریکات و شادباش های دوستانه خود را برای شما از صمیم قلب تقدیم می نمایم .

هشتم مارچ در شرایطی در کشور ما جشن گرفته می شود که اکثریت زنان از نعمت سواد محروم بوده و روز های دشوار از زندگی را پشت سر گذاشته ، در نتیجه جنگ های تحمیلی بهترین فرزندان و عزیزان شان را از دست داده اند .

شش سال بعد از سقوط حاکمیت طالبان هنوز هم اکثریت زنان کشور از فقر و تنگدستی ها رنج می برند ، عقب مانده های اقتصادی و اجتماعی ان ها را تهدید می کند ، روستا ها و محلات تحت پوشش خدمات لازم صحتی قرار نگرفته شبکه زایشگاه ها ، شیر خوار گاه ها و کودکانستان ها در سراسر کشور توسعه و گسترش نیافته و شماری از مادران و اطفال شان در هنگام زایمان تلف می شوند .

پائین بودن سطح زندگی اقتصادی جامعه و در آمد نازل خانواده موجب ان شده تا زنان نتوانند در تربیه و پرورش اطفال شان رسیدگی لازم نمایند . موجودیت و ادامه خشونت علیه زنان در بعضی از نقاط کشور بیانگر پامال شدن حقوق و ازادی های زنان در جامعه می باشد که خود سوزی تعدادی از زنان این کمبود اجتماعی را افاده می کند . بقیه در صفحه ۲

پیام تبریکه

هیئت اجراییه مجلس موسسان نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان

بمناسبت حلول سال نو (۱۳۸۷ ه ش)

شهر کابل، حوت ۱۳۸۶

هموطنان عزیز !

بمناسبت حلول سال نو (۱۳۸۷ ه ش) بهترین شادباش ها ، صمیمانه ترین تبریکات و آرزوهای دوستانه خود را برای فرد فرد شما در هر کجای که هستید از صمیم قلب تقدیم می داریم .

مردم کشور ما در شرایطی از بهار زیبا و سال نو ، استقبال مینمایند که زمستان سال ۱۳۸۶ با وصف برف باری های سنگین و فراوان که سال پرباری را بشارت میدهد ، اما با تاسف زیاد ، بنابر عدم آمادگی های قبلی دولت ، مردم ما نسبت نا توانی های اقتصادی ، در زمستان گذشته تلفات جانی و مشکلات زیادی را متحمل گردیدند .

سازمان ملل متحد ، سال ۱۳۸۶ را سال خونین برای افغانستان خواند و این سال با داشتن حوادث خون بار در شهر کابل ، ولایات کندهار ، بغلان ، هلمند ، نیمروز ، کنرها و غیره ، شاهد قربانی تعدادی از هموطنان عزیز ما ، اعم از زنان ، مردان ، اطفال ، جوانان ، اعضای پارلمان ، سربازان و افسران وطن دوست اردو و پولیس ملی ، شاگردان و استادان معارف دوست بوده که بساط غم و اندوه را در خانواده ها برای همیشه هموار کرد .

در سال که گذشت بنابر ضعف مدیریت و عدم کارا بودن دولت ، میان ادعا های دولت و واقعیت های زنده گی مردم ، و با تداوم فقر و بیکاری گسترده ، فاصله میان فقر و ثروت بیشتر گردیده است .

دولت باز هم نتوانسته با دریافت ملیون ها دالر کمک جامعه جهانی ، تحولات بنیادی را در حیات اقتصادی و اجتماعی مردم ما بوجود آورد ، نهادهای تولیدی را در کشور فعال و اشتغال های جدید را ایجاد نماید . با تمرکز قدرت و سرمایه بدست محدودی اشخاص از مندا ، مردم بیشتر از گذشته فقیر تر گردیده و دسترسی آن ها به نیازمندی شان هر روز ناممکن میگردد و اکثریت مردم در زیر خط فقر بسر میبرند . بقیه در صفحه ۲

فیصدی حضور فعال زنان در بعضی از ادارات دولتی در حد لازم ان قرار نداشته و جذب فارغین زن از مؤسسات عالی تا هنوز به کندی دنبال می گردد.

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان از سهم گیری فعال زنان کشور بحیث نیمی از پیگر جامعه در تمام عرصه های سیاسی ؛ اقتصادی اجتماعی و فرهنگی حمایت نموده و هر گونه خشونت و تبعیض علیه زنان را محکوم می نماید و از تمام حقوق و آزادی های زنان در روشنی قانون اساسی و قانون مدنی پشتیبانی کامل می کند.

"نهضت فراگیر و دموکراسی و ترقی افغانستان از مبارزه و مساعی در راه حمایه

شیر محمد یزرگر

رئیس مجلس مؤسسان نهضت فراگیر

طفل و مادر از طریق ایجاد زایشگاه ها ، شیر خوار گاه ها ، کودکستان ها و کلنیک ها تسهیلات آموزش و پرورش و جلوگیری از بهره کشی کودکان حمایت می نماید ."

در حالیکه هشتم مارچ روز جهانی زن را به تمام خواهران و مادران عزیز خویش تبریک عرض می نمایم جدا ارزو داریم تا زنان کشور در راه تحقق دموکراسی ترقی و عدالت اجتماعی مبارزه فعال نموده و از حضور فعال ان ها در تمام زمینه های سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی پشتیبانی نموده می خواهیم تا زنان کشور ما با درک رسالت ملی و تاریخی خود در سر نوشت آینده جامعه نقش شایسته و قابل توجه خویش را ایفا نمایند.

(بقیه پیام سال نو)

شوند و مبارزه مشترک و هدفمند را برای نجات وطن از فقر و بیکاری ، نا امنی و بیعدالتی سازمان دهند .

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان آرزو مینماید تا سال نو با مبارزه و کار مشترک تمام نیروهای ملی و دموکراتیک کشور در راه ایجاد جبهه وسیع میهنی و ملی برای تحقق دموکراسی ، آزادی ، ترقی ، رفاه ، عدالت اجتماعی و متحول ساختن دولت برای رسیدن باین اهداف و ارمان های مشترک مردم ما همراه باشد.

ما می خواهیم تا سال نو ، سال بهروزی و سعادت مردم افغانستان ، سال پربار ، سال فراوانی و برکت و سال مبارزه واقعی در راه خدمت صادقانه ، مردم دوستانه و وطندوستانه برای نجات خلق های زحمتکش افغانستان از رنجهای بیکران باشد و جامعه ما به خود کفایی اقتصادی نایل آید.

شیر محمد بزرگر

رئیس مجلس مؤسسان نهضت فراگیر

در سال گذشته (۱۳۸۶) چالش های عمده مانند نا امنی و ترور ، افزایش ، کشت و قاچاق مواد مخدر ، فساد اداری در جامعه افغانی به تهدید خود ادامه داد و دولت بنابر نداشتن ستراتیژی روشن و مشترک در عرصه مبارزه با تروریزم و مواد مخدر ، موفقیت های قابل توجه نداشته و هیچ کسی پایان جنگ و ناامنی ها را در افغانستان پیشبینی کرده نمیتواند.

نهضت فر اگیر دموکراسی و ترقی افغانستان در همایش وسیع دهم عقرب سال ۱۳۸۶ نیروهای دموکرات ، راهکارهای برون رفت از وضعیت کنونی را بطور واضح مطرح نموده و از نیروهای ملی و دموکرات و ترقی خواه برای اتحاد ها و تشکل در یک جبهه وسیع میهنی به خاطر حضور فعال در صحنه سیاسی دعوت بعمل آورد و اکنون نیز بان تعهدات و باور های مطرح شده در همایش ایستاده است و بار دیگر از همه نیروهای ملی و تحول طلب میطلبد تا هرچه زود تر باهم متحد

نهضت فراگیر در سال ۱۳۸۶

مصاحبه با شیر محمد بزرگر

خبر نگار راه نهضت با رفیق محترم شیر محمد بزرگر رئیس مجلس موسسان نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان مصاحبه ای بعمل آورده که اینک تقدیم میگردد.

سوال اول :

رفیق عزیز شیر محمد بزرگر رئیس مجلس موسسان نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان! طوریکه میدانید مردم و کشور ما در پایان سال جاری خورشیدی قرار دارند. مسایل سیاسی، نظامی و اقتصادی کشور را در جریان سال ۱۳۸۶ چگونه ارزیابی مینمائید؟

ج: سالی که در پایانش قرار داریم سال پر از مصائب مرگبار برای مردم کشور ما بود، مردم در بیکاری و فقر جانکاه بسر بردند و رنج های فراوان بیکاری، بی دوابی و گرانی را متحمل شدند. تلفات انسانی و مواشی در زمستان در ولایات مختلف که سوزنده تر از همه بود اثبات ناکار آمدی دولت در حل مسایل است. فاصله بین فقر و ثروت زیاد تر شد.

از لحاظ امنیتی وضع همچنان پیچیده باقی ماند و ساحه حاکمیت دولتی به غیر از موسی قلعه در ساحات دیگر تحت تهدید مخالفان مسلح گسترش نیافت بلکه در ساحات امن شمال، شمالشرق، شمالغرب و غرب نیز کشیده شد. عملیات کورکورانه و فعالیت های انتحاری جان شمار زیاد افراد ملکی، مردان، زنان و اطفال را گرفت و عمل انتحاری در بس عمده وزرات دفاع ملی و وزارت داخله، بغلان کندهار، بتی کوت، تخار و... گویای زنده آن است. مردم درین سال احساس مصونیت نمی کردند و روز بروز اعتماد شان را نسبت به حاکمیت از دست داده رفتند که فعلاً در نازلترین سطح خود قرار دارد.

درین سال جوانان فارغ پوهنخی ها، لیلیه ها و آنانیکه از تحصیل محروم بودند جبراً به مهاجرت های اقتصادی سر در گم غرض کار به کشورهای همسایه کشانیده شدند، تبادل دختر جوان با سگ جنگی و تعرض برناموس دختران و خودسوزی نمونه های زشت خشونت به شمار میروند داغ ننگی است بر جبین زورگویان. دولت

نتوانست یا نخواست با راهکار های عملی جلو آنرا بگیرد.

سپردن تصدی های دولتی به سکتور خصوصی مفیدیت و موثریت خود را به اثبات نرسانیده و در پروژه های زیربنایی صنعتی و زراعتی سرمایه گذاری نشد.

افغانستان در تولید مواد مخدره چون زمان حاکمیت طالبان در صدر فهرست قرار دارد. و اکنون که سال جدید در پیشرو است مردم بر

علاوه اینکه از حکومت ناکار آمد توقع بهبودی را ندارند. با گرم شدن هوا د رنشویس سیلاب ها میباشند. خانه، مزرعه و باغ کسی، پل کدام قریه، سرک کدام قریه را متضرر خواهد کرد؟

سوال دوم :

ج: از نظر شما فعالیت نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان در سال جاری چگونه بوده و در نتیجه فعالیت به چه دست آوردهای مهم نایل گردیده است.

در سال که پایان میابد چالش های فراه راه امنیت و ثبات عمومی به کار نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان در میان مردم تأثیرات خود را داشت ولی با آنهم شورا های ولایتی نهضت فراگیر تا غور، فراه، نورستان و بدخشان توسعه یافت و متناسب با آن شورا های ولسوالی تا فراه رود، ساغر، پشت رود، شکاشم، پامیرات، خنجان، شغنان، فرامان گسترش یافت. فعلاً در کلیه ولایات کشور شورا ها و واحد های سازمانی نهضت فعال است. تعداد واحد های اولیه از لحاظ کمی و کیفی بیشتر از پیش رشد نمود.

اجلاس موسسان در ماه جوزا ۸۶ به خاطر ارتقای کمی و کیفی کار و دیسیپلین حزبی برگزار گردید. توزیع کارت عضویت ادامه یافت. غرض تحقق فیصله های اجلاس موسسان هیئت اجرائیه و هیئت رئیسه منظمآً بر رهبری استقامت های مختلف کار پرداخته است. تدابیر چون تجلیل هشتم مارچ روز بین المللی زنان، سالگرد تاسیس نهضت، سالگرد وفات زنده یاد محمود بریالی و همایش وسیع گفتمان بین احزاب ملی و دیموکرات غرض ایجاد جبهه میهنی با شرکت بیشتر از ۶۲۰ تن باشتراک فعال نمایندگان احزاب، نهاد و سازمان های اجتماعی و مدنی دایر نموده قطعنامه را به تصویب رسانیدند.

سوال سوم:

اتحاد و همبستگی نیروهای ملی و دموکراتیک و ایجاد جبهه وسیع ملی در کشور، بر پایه کدام اهداف و ارمان ها میتواند استوار باشد ضرورت تاریخی آن چه بوده و چه نقش را میتواند در جامعه ایفا نمایند.

ج: در همایش ماه عقرب کلی ترین و مبرمترین مسایل مربوط به حیات سیاسی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی چگونگی تامین امنیت، پایدار و حکومت داری سالم، دموکراتیک، ضرورت همبستگی نیروهای ملی دموکراتیک و وطن دوست چالش ها، ضرورت ها امکانات و راهکار های برون رفت از حالت موجود کشور در فضای همبستگی صمیمانه مورد بحث دسته جمعی و همه جانبه قرار گرفت که به تفصیل در شماره پنجم ماهنامه راه نهضت به اطلاع هموطنان رسانیده شد.

اشتراک کنندگان همایش بعد از بحث سازنده و وسیع با درک و تحلیل عمیق از حساسیت وضعیت کنونی با تفاهم پیرامون مسایل مورد بحث بدینگونه به توافق رسیدند.

۱- دفاع از ارزش های دیموکراتیک قانون اساسی و تامین حاکمیت قانون و مساعی مشترک در راستای استقرار و نهادینه ساختن دموکراسی، ایجاد اداره سالم، مسولیت پذیر، دموکراتیک، فساد ناپذیر و خدمتگذار مردم.

۲- پشتیبانی و تلاش به خاطر تامین امنیت پایدار، تقویت اردو و پولیس ملی و

تشدید مبارزه گسترده علیه مافیای مواد مخدر، تروریزم و افرایت در کشور.

۳- دفاع از افغانستان متحد و یکپارچه، مبارزه پیگیر در زمینه تحکیم وحدت ملی مبنی بر اصل حفظ تعادل مرکزیت و تفویض صلاحیت به محلات طبق قانون اساسی کشور، اصول دموکراسی و رشد متوازن اقتصادی اجتماعی و فرهنگی محلات.

۴- تلاش و مبارزه در زمینه توسعه دموکراسی، تساوی حقوق شهروندی، تامین حقوق بشر، قانون گذاری مدرن و دموکراتیک در کشور.

۵- حمایت از مساعی جامعه بین المللی در راستای بازسازی کشور اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی.

۶- پشتیبانی از مبارزات سیاسی، اجتماعی و صنعتی اقشار مختلف مردم به خاطر بهبود و شرایط زندگی و کار تامینات مادی و اجتماعی آنان.

۷- پشتیبانی از تلاش ها به سود بازسازی اقتصادی از طریق سرمایه گذاری های دولتی مختلط و خصوصی اعم از داخلی و خارجی.

۸- مبارزه به خاطر فقر زدایی و از میان برداشتن شگاف های اجتماعی فاصله های فقر و ثروت از طریق توزیع عادلانه عواید ملی، ایجاد سیستم بیمه های اجتماعی و تامین عدالت اجتماعی.

۹- مبارزه بخاطر برابری حقوق زن و مرد به ویژه ایجاد فرصت های مناسب برای مشارکت گسترده زنان در مدیریت سیاسی و اقتصادی کشور.

ما بدین باور هستیم که وظایف تاخیر ناپذیر فوق تنها در صورتی عملاً تحقق یافته میتواند که نیروهای ملی، دموکرات و ترقی خواه کشور متحدانه در وضعیت سیاسی کشور حضور داشته باشند. بنابر آن این ضرورت ملی به میان می آید که نیروهای متذکره در یک گفتمان وسیع میهنی اشتراک جویند و رسالت خویش را متحدانه در برابر مردم آزاد، و میهن عزیز و باستانی ما افغانستان درین مرحله حساس تاریخی ادا نمایند و از تشنت و پراگندگی نیروهای ملی دموکراتیک و

وطنپرست که سبب ضعف جنبش ملی دموکراتیک در کشور است جلوگیری شود .

سوال چهارم :

لطفاً پیرامون انتخابات پارلمانی اخیر کشور همسایه پاکستان و تأثیرات آن در اوضاع سیاسی کشور ما ابراز نظر نمایند و خوانندگان راه نهضت را در روشنی قرار بدهید ؟

ج: افغانستان و پاکستان در جمع دیگر کشورها جز متشکله منطقه است . رخدادها و سیاستهای هر کشور در دورنمای بالایی همدیگر تأثیر گذار است . ما طرفدار صلح و ثبات و توسعه سیاسی و اقتصادی در منطقه هستیم . بدون شک جریانهای پاکستان که در همجواری با ما قرار دارد بر وضع کشور ما تأثیر وارد میکند . ما طرفدار قطع جنگ و ختم تروریزم در کشور همسایه هستیم . پاکستان با ثبات افغانستان و ثبات در افغانستان با ثبات در پاکستان تأثیر دارد . مردم پاکستان از طریق انتخابات راه دموکراسی و جمهوری را برگزیدند و جواب رد به جنگ ، خصومت های قومی و دخالت در امور دیگران دادند . ما هم از آنان پشتیبانی مینمائیم و برای مردم پاکستان پیروزی آرزو میکنیم .

سوال پنجم :

بزرگ صاحب !

ج : با گذشت هر روز به حلول بهار نو و سال نو خورشیدی ۱۳۸۷ نزدیکتر میگردیم ، مردم و کشور ما یک سال تمام را با تمام حوادث خونین و رنجهای فراوان آن پشت سر میگذارند ، جناب شما میتوانید پیام خویش را برای سال نو از طریق راه نهضت به آگاهی اعضای وطن دوست نهضت و خوانندگان محترم آن ، برسانید ؟

ج : پیام من برای جوانان ، خواهران و مادران ، روشنفکران ، دهقانان ، کارگران ، روحانیون شریف ، منسوبین قوای مسلح و هموطنانم در خطاب های جداگانه به آنها چنین خلاصه میشود .

جوانان نهضت ! در ارتقای سطح تعلیم ، تخصص و مهارت های کارتان بکوشید . در خدمتگذاری به مردم صادق باشید از نابسامانی های موجود نهراسید متحد و متشکل باشید . به خاطر سعادت مردم و ارتقا و اعتلای وطن برزمید ، آینده به شما تعلق دارد و نیروی که وطن را از نابسامانی های موجود نجات بدهد شما هستید .

خواهران و مادران عزیز ! به خاطر تحقق داعیه برای حقوق زن و مردم در سازمانها و نهاد های مربوطه تان متحد و متشکل شوید . با برادران و پدران و شوهران تان یکجا نه در تقابل با آن ها در صف واحد به مبارزه علیه خشونت ها که از همین اکنون محکوم است با استواری به پیش بروید .

روشنفکران وطن ! شما که با مصائب زیاد متحمل دشواری و تنگدستی ها از مراکز تعلیمی ابتدائیه ، متوسطه و عالی در سالیان اخیر فارغ شده اید و در عرصه های مختلف مصروف کار هستید و هر کدام تجارب معین اندوخته اید میدانید که همه این دستاورد ها در پهلوی استعداد و لیاقت تان محصول حمایت مردم هم هست پس بیایید همه دین خود را به مردم از طریق خدمت به آنها ، از طریق تعلیم خوب به اولاد آنها ، اجرای کار آنها در ادارات و دفاتر . با آفرینش داستان ها و اشعار ، طرح و دیزاین برای بهبودی و توسعه زندگی آنها ، خلق موسیقی و فلم از رنج و درد ، تحمل و پیروزی آنها با انهایکه به وطن مردم عشق می ورزند دین خود را ادا نمائید .

دهقانان عزیز ! در سرسبزی وطن و وفور محصولات زراعتی که سبب کاهش فقر اقتصادی خانواده ها میگردد . بکوشید و دعای خیر ملیون ها هموطن را نصیب خود سازید . کشت تریاک به نفع یک اقلیت است و سبب رنگ زردی ملت ما در انظار جهان میگردد از آن بپرهیزید و باعث سربلندی مردم و افتخارات بیشتر شوید . آبله دستان هریک شما را میبوسم ، در اتحادیه ها و کوپراتیف های زراعتی متحد و متشکل شوید .

از سکتور خصوصی تاجران ، صنعتکاران و پیشه وران عزیز میخواهیم با درک مصیبت فقر و تنگدستی این ملت بیچاره ما در رشد اقتصادی و ایجاد فرصت های شغلی ، زدودن فقر و گرسنگی با سرمایه و نیروی اقتصادی و تخنیکی تان تلاش نمائید .

کارگران زحمتکش وطن ! وطن عقب مانده باید به کاروان ترقی و پیشرفت بپیوندد . این کار ایجاد صنایع و فابریکات را حتمی میسازد که در کنار صنایع کوچک و متوسطه زمینه های رشد آن مهیا گردد . فعلاً که زمینه های مساعد کار برای شما وجود ندارد و یا بنابر سیاست نادرست اقتصادی حقوق شما سلب شده است آینده اتحادیه

های خود را ایجاد کنید ، متحد شوید و برای مبارزه دادخواهی تان ادامه دهید .

روحانیون شریف و وطنپرست ! با امر به معروف و نهی از منکر به انسان دوستی ، نوع پروری ، صداقت ، کمک به همدیگر ، آموزش علم ، قطع جنگ و خونریزی ، برادری و برابری اقوام و ملیت های ساکن در وطن مردم را فرا بخوانید و سهم شایسته تانرا در امر صلح ، سعادت مردم و آبادانی و شگوفایی وطن به سر برسانید . بهشت برین نصیب تان باد .

هموطنان شریف ! متحد باشید ، دوست و دشمن را تشخیص کنید ، کسانی که تحت عناوین دین ، قوم ، نژاد ، لسان و سمت شما را علیه منافع خودتان استعمال میکند از صفوف خود برانید . انتخابات پیشرو است با تجربه گذشته رای تانرا درست استعمال کنید و با انتخاب اشخاص صادق دلسوز که برای شما امتحان داده است ، پارلمان

آینده را به پارلمان دلسوز به وطن و مردم تبدیل کنید .

منسوبین قوای مسلح ! ما به شما می بالیم ، شما افتخار وطن هستید ، در عملیات ها و فعالیت های محاروبی دقت کنید تا مردم ملکی ، پیرمردان ، زنان و اطفال متضرر نشوند بدانید که دشمنان وطن ما از دیر زمانست که ستراتیژی قتل افغان توسط افغان را پیش میبرند و جنگ و نفاق عامل تمام مصائب در مراحل معین از تاریخ کشور ما بوده باید به آن با هوشیاری به گونه که ممکن باشد پایان داد.

اجازه بدهید تا از فرصت که میسر شده بمناسبت ۸ مارچ روز بین المللی زنان و بمناسبت حلول سال نو ۱۳۸۷ هجری شمسی از صمیم قلب بشما مبارک باد گفته و به امید آرزوی صلح ، سعادت و شگوفائی وطن محبوب ما افغانستان .

سالانه میلیونها تن زن و مرد در نقاط مختلف جهان در روز هشتم مارچ با ترتیب اجتماعات و گردهمایی ها این روز را گرامی میدارند. انتخاب روز هشتم مارچ به حیث روز زن بخاطر مبارزه زنان کار گر فابریکه نساجی کتان در سال ۱۸۵۷ میلادی در شهر نیویارک آمریکا بر میگردد.

شرایط کاری سخت و غیر انسانی با دستمزد کم کار گران زن در اوائل قرن بیستم که همراه مردان در کشور های صنعتی وارد فابریکات و بازار کاری شده بودند آنان را وادار به مبارزه علیه این بیعدالتی به شکل سازمان یافته و منظم نمود. در این روز کارگران نساجی زن در يك کارخانه بزرگ پوشاک برای اعتراض علیه شرایط بسیار سخت کاری و وضعیت اقتصادی شان دست به اعتصاب زدند. خاطره این اعتصاب برای کارگران فابریکه نساجی باقی ماند. نارضایتی عمومی از این شرایط برای زنان کارگر ادامه داشت.

در هشتم مارچ سال ۱۹۰۸ میلادی: بعد از گذشت بیش از پنجاه سال، کارگران زن کارخانه نساجی کتان در شهر نیویورک به منظور احیائی خاطره اعتصاب در این روز، را که تبعیض، محرومیت و فشار کار و حقوق بسیار کم زنان را بیاد میآورد دست به اعتصاب زدند، صاحب این کار خانه یکجا با نگهبانان بخاطر جلوگیری از همبستگی کارگر ان بخش های دیگر با اعتصاب گران و عدم سرایت آن به بخش های دیگر این زنان را در محل کار شان محبوس ساختند و بعدا به دلایل نا معلوم آتش در کار خانه در گرفت فقط عده محدودی از زنان محبوس توانستند ازین حادثه نجات یابند متباقی ۱۲۹ تن از زنان کار گر درین آتش سوختند. همان است که روز هشتم مارچ بطور سنتی بنام روز مبارزه زنان علیه بیعدالتی و فشار علیه زنان در خاطره ها باقیماند. در سال های بعد در کشور های مختلف اروپایی و آمریکا مبارزه

زنان به شکل تظاهرات و اعتصاب کاری علیه فشار، تبعیض و استعمار کاری و همینطور برای داشتن حقوق برابر در اجتماع ادامه پیدا کرد. از جمله یکی از مهمترین مدافعان حقوق زن در آلمان خانم کلارا زتکین سالهای ۱۸۵۷-۱۹۳۳ خواستهای مبارزان زن در آلمان را مبنی بر هشت ساعت کار در روز، تسهیلات ویژه در ایام زایمان و سائر حقوق طبق مواد قانون تقاضا کرد.

در اروپا دومین کنفرانس سوسیالیستی زنان که در آن صد زن مبارز از هفده کشور جهان شرکت داشتند، با اثر پیشنهاد خانم کلارا زتکین در روز ۲۷ اگست سال ۱۹۱۰ میلادی در گونپنهاگ پایتخت دانمارک روز هشتم مارچ به عنوان روز زن و روز همبستگی بخاطر دفاع از حقوق زنان و مبارزه در مقابل تبعیض های گوناگون علیه زنان بر گزیده شد.

اولین بار روز جهانی زن در ماه مارچ ۱۹۱۱ در دانمارک، آلمان، اتریش، سوئیس و امریکا برگزار شد. میلیون ها زن در بر گزاری این روز شرکت کردند. برین اجتماعات خواستهای عمده زنان عبارت بود از: طرح قوانین حمایت کننده کار برای زنان، حق رأی و شرکت در انتخابات، برابری مزد با مردان در مقابل کار مساوی، هشت ساعت کار در روز، تنظیم رخصتی در ایام زایمان با حفظ حد اقل حقوق و معاش، حمایت از مادر و کودک و وضع حقوق درین زمینه.

بعدا به دلایل بحران اقتصادی و خطر روز افزون فاشیسم در اروپا مسئله زنان در حاشیه قرار گرفت. به دلیل بحران اقتصادی که اروپا را در بر گرفته بود سالانه حدود یک میلیون زن در اروپا مجبور به سقط چنین میشدند در سال ۱۹۳۱ تنها در جرمنی به دلیل آثار منفی سقط چنین غیر قانونی حدود ۴۴۰۰۰ زن جان خود را از دست داد. اما در فاصله نو جنگ جهانی در اثر مبارزه پیگیر زنان حق قانونی سقط جنین و دفاع از حقوق مادران اهمیت زیاد پیدا کرد. ولی در اثر حاکمیت نظام فاشستی برای دفاع و توجه به حقوق زنان زمینه کمی وجود داشت. هر چند مبارزه محدود درین زمینه صورت میگرفت مانند کوتاه کردن ساعات کار و ارزان نمودن اجناس مورد نیاز زنان که امروز هم آثار آن مشهود است.

بعد از جنگ جهانی دوم برای اولین بار در کشور های اروپای شرقی جشن روز زنان در سال ۱۹۴۶ به شکل رسمی بر گزار شده. البته دولت ها هم بخاطر نشان دادن تمایل به آزادی و حقوق زنان این روز را جشن میگرفتند. و اما در کشور های اروپائی غربی که حکومت فاشستی در آن سایه گسترده بود هیچ آثار در جهت تجلیل ازین روز به مشاهده نمیرسید. بعد ها آهسته آهسته این روز یعنی هشتم مارچ در محیط خانواده و بعدا بیرون بنام روز تجلیل و دفاع از مقام و حقوق زن بر گزار میشد.

در سالهای هشتاد دوباره کشور های اروپای غربی توجه خود را به حقوق زن معطوف داشتند. بار دیگر مسائل چون دفاع از حقوق زن و برابری مزد در برابر کار مساوی، رفع تبعیض در خانواده، حق سقط جنین و حمایت از مادران در دوران حاملگی مطرح شد. یکی از نقاط اوج این اعتراضات در سال ۱۹۹۴ بود که درین سال حدود یک میلیون زن در سراسر آلمان بخاطر برابری حقوق زنان دست به اعتصاب زدند.

تجلیل از روز زن در افغانستان:

تاریخ تجلیل از مقام زن با تاریخ تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان پیوسته است. مرامنامه حزب که در کنگره مؤسس به تصویب رسید توجه عمده به تامین حقوق و بهبود شرایط زندگی زنان، حق مزد مساوی بامردان، حق کار ازادانه در مؤسسات و دیگر امتیازات برای زنان و مادران مطالبه گردید و ایجاد سازمان زنان در جنب حزب در دستور کار قرار گرفته این وظیفه به دکتورس اناهیتا راتب زاد عضو کمیته مرکزی حزب سپرده شد.

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان تحت رهبری دکتورس اناهیتا راتب زاد در سال ۱۳۴۴ تاسیس گردیده و به مثابه علمبردار و مدافع منافع صنفی زنان در کشور تبارز نمود و بزودی به کانون همبستگی و مبارزه زنان تبدیل گردید. و چهره های جوان چون ثریا پرلیکا، جمیله ناهید، پلوشه، نسیمه غیائی و عده دیگر درفش مبارزه زن افغان را علیه بیعدالتی و نابرابری، ظلم و ستم بالای زنان بلند نمودند.

دکتورس اناهیتا راتب زاد اولین زن انقلابی در ولسی جرگه دوره سیزدهم بحیث وکیل شهر کابل انتخاب گردید و این

امر زمینه شرکت سایر زنان را در مبارزات پارلمانی میسر ساخت.

سازمان دموکراتیک زنان در صدها تظاهرات مسالمت آمیز دوش بدوش سازمانهای حزبی شرکت نموده و صدای حق طلبی زنان را انعکاس دادند. و برای اولین بار در سال ۱۳۴۷ از هشتم مارچ روز همبستگی زنان طی گرد همائی های علنی در گوشه و کنار کشور تجلیل بعمل آمد.

نقش و حقوق زن در حاکمیت حزب دموکراتیک خلق افغانستان:

دولت جمهوری دموکراتیک مطابق مثنی سیاسی خود توجه اساسی به تامین حقوق زنان معطوف داشته نه تنها زنان در مقامات رهبری دولت و حکومت قرار گرفتند، زمینه های وسیع تعلیم و تربیه و تحصیلات عالی در داخل و خارج کشور و حق کار در تمام ادارات و مؤسسات و کارخانه ها برای زنان و دختران فراهم گردید که در قانون کار برای زنان حق استقاده از رخصتی سه ماه در هنگام ولادت، منع کار شاقه و کار شبانه برای زنان و معاش مساوی بامردان تسجیل گردید. کودکانستان ها و شیرخوارگاهها مجهز با وسایل و تجهیزات بوجود آمد و حتی در مؤسسات دولتی و سکتور خصوصی کودکانتهای محل کار برای زنان کارگر و کارمندان تاسیس گردید. و از روز جهانی زن بطور رسمی از طرف دولت ضمن محافل باشکوه تجلیل بعمل آمده و از زنان پیشتاز عرصه ای اقتصاد، علم و فرهنگ قدردانی شد و

خانم روح افزا کارگر فابریکه خانه سازی و خانم فیروزه قوماندان دفاع خودی قریه گل خانه و دهان زن دیگر بحیث قهرمانان کار شناخته شدند .

وضعیت فعلی زن در کشور :

بانکه بنا بر روند طبیعی پیشرفت نسبی دموکراسی و توسعه معارف در کشور برای زنان امکان تبارز شخصیت میسر گردیده و زنان در عرصه اقتصادی ، سیاسی ، اجتماعی و فرهنگی حضور یافته اند ، در ادارات و مؤسسات مقامات رهبری را بدست آورده اند ، سازمانهای متعدد اجتماعی و تجارتي زنان عرض وجود نموده و حتی اولین حزبیکه توسط زن رهبری میشود (نیاز ملی) رسماً اعلان موجودیت نمود ، در انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی وسیعاً زنان شرکت ورزیدند ، در پارلمان ۶۸ زن از نقاط مختلف کشور حضور یافتند که در میان آنان ملالی جویا ، شکریه بارکزی ، فوزیه کوفی و را میتوان از چهره های برجسته نام برد و معهذاً بطور کل زنان از حقوق کامل در جامعه برخوردار نگردیده فقر و تنگ دستی ، امراض مهلک ، بیسوادی ، و نابرابری های اجتماعی و فرهنگی بطور روز افزون زنان و مادران کشور را رنج میدهد زن ستیزی و ظلم و ستم بر زنان هنوز کماکان وجود دارد که خودسوزی ها و خود کشی های زنان از بیداد ظلم و ناروا برحق زنان حکایه میکند .

به گزارش کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل، قتل‌های ناموسی در افغانستان ابعاد گسترده‌تری یافته است. دلیل این فجایع را میتوان در تبعیض علیه زنان، عدم اجرای قوانین حمایتی از زنان و نظام قضایی و عدلی ضعیف جستجو کرد. به گزارش سرویس اخبار و اطلاعات حقوق بشر سازمان ملل، از اول سال میلادی ۲۰۰۷، طبق آمارها ۱۸۵ زن و دختر توسط اعضای خانواده خود به قتل رسیده‌اند و بسیاری از موارد نیز پنهان مانده و گزارش نشده است. شرم آورتر و نارواتر از همه چیزها تبادل غیر انسانی یک دختر جوان افغان با سگ در علاقه داری «علی آباد» ولایت «کندهز»، جدا ساختن سر دوشیزه «صوفیه» از تنش در زیر خیمه و قطع پنجه های پای یک زن توسط شوهرش در ولایت «هرات» قتل زنی باتیسه بوسیله شوهرش در مزار شریف و تجاوز قوماندان پوسته بالای دختر ۱۱ساله در جوزجان، تجاوز پسر پاینده وکیل پارلمان بالای دختر صنف ۶ و ۱۴ ساله در سرپل و خودسوزی تعداد از زنان میباشد که به دلیل محروم بودن از حقوقی انسانی شان و صدها ظلم و ناروایی دیگر بر آنها که نیمی از پیکر جامعه را تشکیل میدهند روا میدارند نمونه های بارزی از نقض حقوق انسانی زنان در کشور ما میباشد.

کمیسیون حقوق بشر افغانستان با انتشار اطلاعیه‌ای چندی قبل اعلام کرد که طی ۹ ماه گذشته ۱۳۳۷ مورد نقض حقوق زنان در این کشور ثبت شد. در اطلاعیه این کمیسیون آمده است: این موارد شامل خشونت فیزیکی، فرهنگی و خشونت ساختاری در افغانستان می‌باشد. در این اطلاعیه از تنبیه بدنی، راندن از منزل، توهین و تحقیر، طلاق و گرفتن فرزندان از جمله موارد نقض حقوق بشر علیه زنان نام برده است. کمیسیون حقوق بشر از دولت خواسته است تا با توجه به کنوانسیون رفع خشونت علیه زنان ، به حقوق اجتماعی و سیاسی زنان افغان رسیدگی کند. " ۱۰۱ مورد خودسوزی ، ۳۸ فقره قتل ، ۱۹۹ مورد تنبیه بدنی ، ۲۶۶ مورد سقط جنین اجباری ، ۷۹ مورد ازدواج اجباری، ۷۱ مورد عدم پرداخت نفقه، ۱۵ مورد خود کشی، ۱۱ مورد جلوگیری از فعالیت اجتماعی، ۲۱ مورد تجاوز جنسی و

۴۶۲ مورد اعتیاد اجباری از دیگر موارد نقض حقوق زنان افغانستان است". کمیسیون حقوق بشر گفته است، تحقیقات و بررسی‌های يك ساله این کمیسیون نشان می‌دهد که موارد زیادی از نقض حقوق بشر قبل از زمان طالبان اتفاق افتاده است. مشکلات دیگر از قبیل عدم دسترسی به آموزش و خدمات بهداشتی زنان، اکنون یکی از موارد عمده نقض حقوق بشر در افغانستان است.

طبق تحقیقی که Unifem در بین ۱۳۰۰ خانواده انجام داده ۶۰ تا ۸۰ درصد از دواجها در افغانستان اجباری است. بنا به گزارش کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان (AIHRC) نیمی از زنانی که به ازدواجهای اجباری تن میدهند زیر ۱۶ سال دارند. ۸۰ درصد شوهران و یا نزدیکان در خانه دست به خشونت میزنند. خیلی از زنان تنها راه نجات خود را خودکشی میدانند. بیشتر آنان هم دست به خود سوزی میزنند. بنا به گفته AIHRC آمار خودکشی به خصوص در غرب کشور رشدی صعودی داشته و اشکال فاجعه‌آمیزی به خود گرفته است. AIHRC به رشد قتل‌های ناموسی اشاره میکند و در گزارش خود از ثبت ۴۷ مورد در سال گذشته نام میبرد، و به دنبال آن اضافه میکند که این ارقام تعداد واقعی اینگونه قتلها را برای ما بازگو نمیکند و ارقام واقعی صد برابر آن است که آشکار و یا ثبت میشوند.

همچنین وضعیت زنان، نقض آزادی بیان، شکنجه، عدم پیشرفت قابل توجه برنامه خلع سلاح عمومی، وجود فساد در قوه قضاییه و دستگاه اجرایی، ضعف نهادهای قضایی، سطح گسترده فقر اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی از دیگر موارد عمده نقض حقوق بشر در افغانستان است. جامعه جهانی به منظور بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی و آموزش و پرورش زنان، هزینه قابل ملاحظه‌ای را اختصاص داد و دهها نهاد ملی برای دفاع از حقوق زن و بهبود وضعیت آنان در این کشور آغاز بکار کرد که تاکنون کارایی لازم را نداشته‌اند. اکنون پس از این تلاش‌ها يك مقام مسوول صندوق حمایت از زنان سازمان ملل متحد گفت ثمره این تلاشها، کمتر از حد انتظار بوده است

سیاست نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان و زنان:

نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان که کانون همبستگی تمام ترقی خواهان و تجدد طلبان است برای زنان سازمان جداگانه را مد نظر ندارد بلکه شرکت زنان را با حقوق مساوی در ساختار تشکیلاتی خویش احترام میگذارد تا زنان بتوانند از تریبون نهضت صدای دادخواهی خود را در برابر بیعدالتی و نابرابری های اقتصادی و اجتماعی در حمایت بیدریغ سیاسی بمثابة یک حزب بلند نماید. نهضت از بدو تاسیس روز همبستگی بین المللی زنان را رسماً تجلیل نموده در همایش وسیع نیروهای دموکرات مورخ دهم عقرب ۱۳۸۶ برای زنان نقش شایسته در تبارز و بیان خواستها و مطالبات شان داده شد.

سیاست نهضت همواره بر تأمین عدالت و برابری اجتماعی و تأمین حقوق مساوی زنان بامردان در تمام شئون زندگی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی استوار است در مرام نهضت فراگیر آمده است "دفاع از حقوق اجتماعی زحمت کشان شهروده، از خواستها و مطالبات اقتصادی و صنفی ایشان برای عقد قراردادهای دسته جمعی، ایجاد اتحادیه های کارگری و دهقانی، حق اعتصابات و همایشها، مرخصی های بامعاش برای زنان کارمند و کارگر قبل و بعد از زایمان.

" مبارزه و مساعی در راه حمایه طفل و مادر از طریق ایجاد زایشگاه ها، شیر خوارگاه ها، کودکستانها، و کلینیک ها تسهیلات آموزش و پرورش و جلوگیری بهره کشی از کودکان."

امروز در تمام کشور های جهان منجمله افغانستان روز هشتم مارچ بنام روز مبارزه علیه إجحاف و فشار علیه زنان تجلیل میگردد. این روز بنام روز همبستگی زنان یاد میشود و از مقام کسانیکه درین روز بیشتر قربانی داده اند و برای دیگرگونی و بهبود وضعیت زنان زحمت کشیده اند تجلیل به عمل می آید. در اثر این مبارزه پیشرفت های چشمگیری نصیب زنان شده، امروز ایشان در اکثر کشور های جهان با مردان در انتخابات شرکت میکنند حق رانی و حق کاندید شدن را دارند و در تمام عرصه ها از حقوق نسبتا مساوی بر خوردارند. با این همه راه طولانی در پیش است تا همه زنان از حقوق حقه خود در کلیه کشورها بر خوردار شوند. و این درگام نخست به خود زنان تعلق دارد تا علیه بیعدالتی وزن ستیزی مبارزه نمایند و در سازمانهای سیاسی و اجتماعی متشکل گردند در قدم دوم احزاب و سازمانها باید علم دفاع از حقوق مشروع زنان را برافراشته تر نگهدارند .

"شعبه تبلیغ"

تجلیل از روز جهانی زن بوسیله مجلس مؤسسان نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان ۱۸ حوت ۱۳۸۵

رامش زمان

بانوی اقبال، اناهیست باستان
شرفینه نجابت و پدراپی جهان
ای مظهر گشاده دلی های دست مهر
گهواره شجاعت بهرام اریان

پاکیزه از آنکه نمودار (مادر) ای
پالوده زانکه ززن باشدت نشان
بانوی خواب های اساطیر ارزو
خنیادی اوج ادمیست، رامش زمان

وجدان پاک گرچه گر زمان نهادهاست
هستی هنوز اسیر دژاگاهی گران
زم - بو، زم ماست، قرارت، قرار ما
خواهیم بر فراشت زمینت به اسمان

زنجیر بشکنان ستو، اری رسیدنیست
مابا تو ایام - مادر - در جنگ با دادان
روزی ای جنگ داد - سروردها بیت
خون درفش ماست ای جان جان جان

ای مادر؛ ای تبلور رنجزمانه ها
فرزند رنج مینهدت سر بر اسمان
روزی که رستخیز ستمدیدگان رسد
صف میکشیم زیری لوی تو جان فشان

ای مخفی، ای جهیست، ایا گرد افرید
شاهین رزم، دختر روز ای شایگان
عرش امیدها، قدم استوار توست
فردا از آن توست، اناهیست باستان

احمد شکیب "امید"

شهرپنجمی

ګوندي پيشی

دافغانستان ددموکراسی او پرمختیا فراگیر غورځنگ دختیخ زون دفعالینو غونډه

دجلال ابادشار دحوت دمیاشتی دوهمه:دافغانستان ددموکراسی او پرمختیا غورځنگ دفعالینو جلسه د دی غورځنگ په ولایتی دفتر ددو بجو په شاوخوا جوړشو.

په غونډه کی دهیواد دختیخ زون پوری اړوند دننگرهار او لغمان ددموکراسی او پرمختیا فراگیر غورځنگ ۱۰۰ تنو فعالینو او کادرونو گډون کړی وه او دافغانستان دفراگیر غورځنگ دهغه پراخه همایش له پریکړو او فیصلو څخه ئی خپله ننگه او ملاتړ اعلان وکړکوم چه دروان کال دلرم د میاشتی په لسمه نیټه دهمدی غورځنگ په نوشت او لارښونه دملی دموکراتیکو وطنپالوقوتونو داتحاد او یووالی په خاطر جوړ شوی وه.

لمری دغونډی کار دقران مجید دخو ایتونوپه لوستلو سره چه دمولوی صاحب محمد عمر له خوا قرائت شو رسما پیل شو او داچندا سره سم شاغلی غلام فاروق دهقانزاده دغورځنگ دننگرهارولایت دولایتی شورا رئیس د ملی او ترقی غوشتنکو او وطنپالو قوتونو په اتحاد او یو والی، دسولی او امنیت په راوستلو او دولایت ستونزو باندی په مفصله توگه وینا وکړه چه دغونډی دگډونوالو د تائید او ملاتړ وگرځیده.

پس له هغه نه څلوروتتو هریو شاغلی محمد معصوم دلغمان ولایت دفراگیر غورځنگ دشورا رئیس، شاغلی عسکر دجلال اباد شار ددریمی ناحیی در غورځنگ دشورا مسول، شاغلی شیرمحمد معلم اوشاغلی ویس الدین معلم ویناوکړه او دننگرهار د مختلفوسیاسی اقتصادی، ټولنیز او فرهنگی مسایلو په باره خبری وکړی او دستونزو دحل لاره وړاندی کړل.

ورسته دافغانستان ددموکراسی او پرمختیا فراگیر غورځنگ د موسساتو مجلس اوداجرائی هیئت غړی انجیر سلیمان "کامجو" خپله وینا غونډی ته اورول او گډون کونکو ئی او گونډی فعالینوته دهمایش دفیصلو دتطبیق او بریالی توب رسولوته متوجه کړل. او دغورځنگ دفعالینوڅخه وغوشتل چه خپله ټول توان او طاقت سره دملی دموکراتیکو قوتونو داتفاق او یووالی په خاطر متحد او یو مټی شی .

وروسته بیا دغونډی پریکله لیک دولایتی شورا دنتشکیلاتو دمسول شاغلی محمد اصف "یوسفزی"له خوا ولوستل شو چه دغونډی دگډون نوالو له خواتائید شو.

په اخرکی دغونډی کار ددعاپه په ویلو سره پای ته ورسید .

پلورالیزم سیاسی (سیستم چند حزبی)

میر محمد شاه رفیعی

پلورالیزم کلمه لاتینی است در لغت به معنی (کثرت عقاید و نظریات و) و اعتقاد براینکه در زندگی جامعه احزاب و سازمان‌هایی سیاسی با نظریات و عقاید و برنامه‌های گوناگون می‌توانند وجود داشته باشند و بخاطر تسجیل چنین اصول مطابق قانون اساسی در اکثریت کشورها مبارزه صورت می‌گیرد. به عباره دیگر پلورالیزم سیاسی از تعدد احزاب، اجتماعات و انواع انجمن‌ها و عقاید و سلیقه‌های مختلف در جامعه بیان می‌کند.

موجودیت سیستم چند حزبی بیانگر چنین سیستمی است که در آن نه یک حزب یا سازمان سیاسی بلکه چند حزب بصورت قانونی علنی فعالیت مینماید و این احزاب می‌توانند دارای برنامه و اصول مختلف باشد و باید در فعالیت خود اصول قانون اساسی همان کشور را رعایت کنند.

اصل پلورالیزم و سیستم چند حزبی در ماده سی و پنجم قانون اساسی ج.ا.ا چنین تسجیل گردیده است: "اتباع افغانستان حق دارند، به منظور تامین مقاصد مادی و یا معنوی مطابق به احکام قانون جمیعتها تاسیس نمایند."

اتباع افغانستان حق دارند، مطابق به احکام قانون احزاب سیاسی تشکیل دهند مشروط براینکه:

- ۱- مرامنامه و اساسنامه حزب، مناقص احکام دین مقدس اسلام و اصول و ارزشهای مندرج این قانون اساسی نباشد.
- ۲- تشکیل و منابع مالی حزب علنی باشد.
- ۳- اهداف و تشکیلات نظامی و شبه نظامی نداشته باشد.
- ۴- وابسته به حزب سیاسی و یا دیگر منابع خارجی نباشد.

تاسیس و فعالیت حزب بر مبنای قومیت، سمت، زبان و مذهب فقهی جواز ندارد، جمعیت و حزبی که مطابق به احکام قانون تشکیل میشود در سیستم چند حزبی می‌توانند دو یا تعداد از احزاب بر اساس برنامه مشترک در جهت اهداف معین با هم اتحاد (ائتلاف) نموده بلوک و یا جبهات سیاسی را ایجاد کنند و در قدرت سیاسی و تشکیل حکومت سهم بگیرند.

ماده (۳۵) قانون اساسی فعلی کشور ما از جمله مواد دموکراتیک و با اهمیت بشمار میرود که خواهان تحقق کامل و همه جانبه آن هستیم و خوشبختانه نهضت فراگیر ترقی و دموکراسی افغانستان از جمله محدود احزاب به شمار میرود که مطابق همین ماده قانون اساسی تاسیس گردیده و فعالیت مینماید و طبق روحیه همین ماده قانون اساسی به هیچ یک از ملیت‌ها، مذاهب و اقوام ارتباط جداگانه و خاص ندارد و به معنی واقعی کلمه فراگیر متعلق به تمام ملیت‌ها اقشار و مذاهب ساکن در افغانستان میباشد روحیه نظامی و شبه نظامی ندارد و معتقد نیست که با استفاده از قوه و وسایل نظامی به اهداف مطلوب خود برسد، راه رسیدن به اهداف را فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی با استفاده از طرق و وسایل سیاسی میسر و ممکن میداند.

در مرامنامه نهضت فراگیر این مساله بخوبی توضیح گردیده است "نهضت فراگیر دموکراسی و ترقی افغانستان از نظر سازمانی تشکیلاتی بر مبنای تشکیلات واحد و عضویت انفرادی، مسئولیت انفرادی و رهبری جمعی، تساوی حقوق و دسپلین یکسان، دموکراسی

گسترده در درون سازمان و انتخابی بودن همه ارگانها از بالا تا به پایان با کاندیداتوری ال‌ترناتیوی، توزیع صلاحیت ها و تناوب در رهبری ، پلورالیزم اندیشه ئی ، پذیرش موجودیت و همزیستی گرایشها در سیاست گذاریها، وحدت برنامه و عمل سیاسی فعالیت مینماید. "

روی همین اصل است که نهضت فراگیر یک سازمان سیاسی ملی و سرتاسری بوده که در ترکیب آن نمایندگان اقشار و ملیت های مختلف ساکن در سرزمین واحد ما افغانستان از ازبیک ، هزاره ، پشتون ، تاجیک ، بلوچ ، ترکمن و پشه ای وایماق از سنی تا شیعه و اسماعلیه از کارگر تا کارمند و استاد و محصل ، زنان و مردان ، جوانان و سال خوردگان عضویت دارند و حتی شخصیت ها با عقاید و طرز دیدگاه های متنوع و گرایشات فکری در یک هدف مشترک می‌رزمنند .

پلورالیزم سیاسی در برابر مونیزم نیز قرار دارد که معتقدان این طرز تفکر حق حاکمیت (سورونیه) را حق منحصر به يك نیرو و یا سازمان که در راس حکومت قرار دارد میدانند عقاید و نظریات سایر نیروها را در امر اداره و رهبری نادیده میگیرند.

تاریخ مثالهای زیاد از طرز تفکر و تطبیق اهداف مونیزم را ثبت نموده است و هم اکنون در عده ای از کشور ها به اشکال گوناگون این طرز تفکر تطبیق میگردد مانند کشور برما و عربستان سعودی .

عدالت خنګه پلي کېدای شي

نجی الله؛قاسمی"

هسي خو د حق کلمه د پېړيو را پد يخوا د خلکو او اولسونو تر منځ خوله کيږي خود هغي له حقوقي مفهوم څخه کم کسان اگاهي لري او يا د هغي د تحقق له مکانيزم څخه عاجز دی . ځيني غواړي د تبليغ ، موعظي او نصحيت د لاری حقوق په عمل کي پلي کړي ځيني بيا صرفا د حقونو په غوښتنه اکتفا کوي د ا ټولي شيوې د حق د تامین لپاره لازمی دی خو کافی ندی پس پوښتنه مطرح کيږي چی حق څه شي دي او څنګه په عمل کی تحقق موندلی شی او دهغي د تحقق میکانيزم څه ډول دي د دي پوښتنې ته په ځواب کي باید ووايم چي: حق ديوه شخص امتياز دی . يوه ګټه او منفعت دی حق د قدرت او توان سره مل داسی يو امتياز او منفعت دی چی نورې نلري اما دهغوي له خوا باید رعایت او احترام شي د حق څلور ګونو ځانګړ يو څخه يوه ځانګړه دهغي کليت دي د د غي اصل له مخی هر انسان ددغه امتياز څخه هر بر خمن کېدای شي د مثال په توګه ازادی يو امتياز دی دا حق او امتياز د استثنا پر ته د هر انسان حق دی ځکه چی خپل مادی او معنوی فعالیتونه په ازادانه ډول سرته ورسوی او دهغو د لاس ته راوړنو څخه ګټه پورته کوی خو شرط یی دادی چی د بل چایئ ازادی خنډ نشی او دبل چا حق تر پښو لاندې نکړي ددغي اصل د تحقق لپاره باید د انسانانو د ازادیو تر پو لی محدوده شی ځکه چی حقوقي قواعد ټول انسانان اړ باسی چی د نورو د ازادیو احترام او رعایت و کړی که چیری دغه اصل په عمل کی پلي نشی ټولنه د هر ج و مرج او ګډوډي سره مخامخ کيږي د ګرانو لوستو نکو د زیاتو معلوماتو لپاره يو څو ساده مثالونه د بیلګی په ډول را وړو : اکثرا د ځينو چارواکو د تګ

او راتگ په وخت لاری او واتونه ساعتونه؛ ساعتونه د هیواد والو په مخ تړل کيږي دا ډول عمل په واقعیت کې د هیواد والو پر حقونو باندې یو ډول تیری بللی شو ځکه چې سرک او جاده د چا شخصي ملکیت نه بلکه عامه ملکیت دی چې په ټول ملت اړه لری او ټول خلک حق لری چې د هغی د پاسه تگ او راتگ وکړي هیڅو ک حق نلری چې د عامه ملکیت څخه گټه شخصاً د ځان لپاره انحصار کړی هر څوک چې د قانون مجوز پرته د داسی عمل مرتکب کيږي په واقعیت کې د زرگونو خلکو حق ترپینو لاندې کوي همدا ډول یو شمیر هیواد وال د خپلو صنفی او یا سیاسی غوښتنو لپاره د ټولنو په جوړولو او تظاهراتو لاس پوری کوی دا هیواد والو مسلم حق دی داساسی قانون د پنځه دیرشمي مادي سره سم د افغانستان اتباع حق لری چې د خپلو مادی او معنوی غوښتنو د تامین لپاره د قانون له حکمونو سره سم دټولنی جوړی کړی خو باید په یاد و لری چې هر حق حدود او بریدونه لری د هیواد والو دغه حق تر هغو جواز لری چې د نورو هیواد والو حقونو ته تاوان و نه رسوی له بده مرغه بعضا د دغی حق څخه ناوړه گټه اخیستل کيږي ددی پر ځای چې مظاهره چیان په سوله ایزه توگه خپلی غوښتنې اړوندي مرجع ته ورسوي او یا د هغی دروازی او بنیښني ماتوي او یا لږ تر لږ ساعتونه ساعتونه سرکونه، کوڅي او واتونه د هیواد والو د تگ او راتگ په وړاندی تری په واقعیت کې پدی اگاهانه او یا غیر اگاهانه عمل سره دزر گونو بي گناه هیواد والو حقونه تر پشو لاندی کوی ځکه چې سرک او جاده عامه ملکیت دی چې په ټول ملت پوری اړه لری او ټول خلک او جاده عامه ملکیت دی چې په ټول ملت پوری اړه لری او ټول خلک حق لری چې د هغی د پاسه تگ او راتگ وکړي که څوک و غواړي د نورو هیواد والو دتگ او راتگ حق سلب کړي دا په واقعیت کې یوه حقوقی سرغړونه ده که چیری لدی درکه چاته تاوان ورسیري خساره مند شخص کولای شی چې د قانون سره سم د تاوان جبران وغواړی که چیری له د غو ساده مثالونه څخه تیرشو چې هرو رځ یي هیواد وال د سر په سترگی وینی همدا اوس د هیواد په گوت گوت کی دیره موارد وجود لری چې دزور او زر خاوندانو د خلکو په شخصی کورونو او ملکیتونو لاڅه چې ددولت په بیت المال باندی بی هم خیتی اچولی دی په داسی یوه ټولنه کی چې د قدرت او سیم او زرو تفاوت له ترا څخه تر ثریا پوری وی څنگه کیدای شي چې حق حقدار ته ورسیري هغه غریب، ناتوان او ناروغ څنگه خپل حق تر لاسه کړی؟ ایا داکار صرفا په موعظه تبلیغ، نصیحت او غوښتنه ممکن دي؟ په کل کی ځواب منفی دی پس چاره څه ده څه باید وشي؟ په ځواب کی باید ویل شی چې: لمړی باید قدرت د حق مل شی دویم دغه حق چې د قدرت څخه بر خمن دي باید د حقوقی حمایت څخه بر خوردار ه شي دریم داچې د حق خاوند باید د خپل حق د تصرف او استفادی توان پیدا کړی که څوک پوښتنه وکړي چې دغه شرایط چې په پورتنیو کرښو کي مو ورته اشاره وکړه څنگه تحقق مومي باید وایو چې د حقوقی قواعد و یوه ځانگړنه د دولت له خوا د هغی داجرا ضمانت دی یعنی دولت دنده لری چې د حقوقی قواعد و تطبیق او اجرا تضمین کړی د همدی رسالت په وجه ده چې حاکمیت د هیواد په قلمرو کی دبرتر قدرت په توگه سرپورته کوی او قدرت ټول افزار او وسایل پخپل انحصار کی نیسی له بده مرغه په هیواد کی دسلگونو وسله والو گروپونو او زرگونو میله وسلو موجودیت د حاکمیت دبر تری دغه اصل د پوښتنی سره مخامخ کړیدی پس تر هغو چې په هیواد کی د حاکمیت تر څنگ موازی وسله وال قوتونه وجود ولری او د حقونو ناقضین د قدرت په گدي ناست وي په هیواد د حق او عدالت تامین یو تخیل اوفانتیزی ده او بس.

اطلاعيه شعبه تبلیغ

حق الاشتراک شش ماه راه نهضت شصت افغانی، سالانه ۱۲۰ افغانی است علاقه مندان وجه اشتراک را بحساب ۲۴۸۳/۳ بانک ملی ویابه مسولین مالی شوراهاى ولايتی سپرده وراه نهضت را از شوراهاى مربوط دریافت ميتوانند .

ادرس دفتر شعبه تبلیغ: گلزاد مارکیت اتاق ۱۴۸ تیلیفون ۰۷۵۲۰۳۱۷۲۲

